

Τάκης Θεοδωρικάκος, υπουργός Ανάπτυξης

«Έχουμε μπροστά μας μια μεγάλη εθνική πρόκληση: να αντιμετωπίσουμε το διαχρονικά υψηλό έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, δηλαδή το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, καθώς παρά την ενίσχυση των εξαγωγών το έλλειμμα αυτό παραμένει σχεδόν αμετάβλητο. Το πρόβλημα είναι δομικό και η λύση απαιτεί έναν παραγωγικό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας, με έμφαση στην καινοτομία και την εξωστρέφεια», επεσήμανε ο υπουργός Ανάπτυξης **Τάκης Θεοδωρικάκος**.

Όπως είπε, αυτόν τον στόχο υπηρετεί ο νέος αναπτυξιακός νόμος, ο οποίος ενσωματώνει στρατηγικές προτεραιότητες όπως η ενίσχυση της ελληνικής βιομηχανίας, ο εκσυγχρονισμός του πρωτογενούς τομέα και η στήριξη της περιφέρειας και των παραμεθόριων περιοχών, καθώς και των νομών της χώρας που έχουν μικρότερο παραγωγικό αποτύπωμα. Τοποθέτησε μάλιστα τους στόχους της νομοθεσίας σε συνάρτηση και τη με τη διαχείριση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας.

Ο κ. Θεοδωρικάκος μίλησε για την ανάγκη ίδρυσης «μιας νέας ανεξάρτητης αρχής προστασίας της αγοράς και του καταναλωτή, η οποία θα λειτουργεί ως ενιαία αρχή με ισχυρές ρυθμιστικές αρμοδιότητες και θα συντονίζει όλα τα διαθέσιμα εργαλεία ώστε να παρεμβαίνει όπου και όταν χρειάζεται, καθώς οι απειλές και τα προβλήματα στην αγορά έχουν πλέον πολλαπλασιαστεί».

Ο ίδιος απηύθυνε στους εκπροσώπους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων την πρόταση «να επεξεργαστούμε προγράμματα του αναπτυξιακού νόμου με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, όπου υπάρχουν ακόμη αδιάθετοι πόροι». Μίλησε επίσης για την πρόθεση να εκσυγχρονιστεί το θεσμικό πλαίσιο ως προς τη λειτουργία των επιμελητηρίων - τα χαρακτήρισε κρίσιμους συνεργάτες της πολιτείας.

Matteo Renzi, πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας

Το γεγονός ότι η Γερμανία, μετά την εκδήλωση της ενεργειακής κρίσης εξαιτίας του ρωσο-ουκρανικού πολέμου, επέλεξε να μπλοκάρει την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας έφερε ως παράδειγμα ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας **Ματτέο Ρέντσι** για να καταδείξει το πρόβλημα ηγεσίας με το οποίο είναι αντιμέτωπη η Ευρώπη. Δήλωσε μάλιστα ότι η επικεφαλής της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, «είναι απολύτως ακατάλληλη να παίξει αυτόν τον ρόλο». Μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι αυτός ο σχεδιασμός της πράσινης πολιτικής της Ευρώπης «σκοτώνει» τις ΜμΕ της Ευρώπης, καθώς δημιουργεί υπέρογκη γραφειοκρατία που τις εμποδίζει να μεγαλώσουν και τις θέτει σε μειονεκτική θέση έναντι των διεθνών ανταγωνιστών τους.

«Κανείς δεν μπορεί να αλλάξει τον Τραμπ. Αυτό θα είναι το στυλ για 3,5 χρόνια ακόμη. Όμως η Ευρώπη δεν θα πρέπει να διαχωρίσει τη μοίρα της από τις ΗΠΑ. Δεν υπάρχει μέλλον με διαιρεμένες τις ΗΠΑ και την Ευρώπη, είτε μιλάμε για την Ευρώπη είτε για τις ΗΠΑ», επεσήμανε ο κ. Ρέντσι, ο οποίος τάχθηκε επίσης υπέρ του διαλόγου με την Κίνα για να αποτραπεί η αποσύνδεση από τις ΗΠΑ.

Ο κ. Ρέντσι εξέφρασε την εκτίμηση ότι, «αν ο Τραμπ συνεχίσει την επίθεση στα αμερικανικά πανεπιστήμια, η Ευρώπη θα πρέπει να δημιουργήσει ένα πρόγραμμα με το οποίο θα προσελκύσει η ίδια τα ταλέντα που δεν θα καταλήξουν στις ΗΠΑ».

Ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας μίλησε για παράλληλες κρίσεις –εμπορική, στρατιωτική, ενεργειακή, τεχνολογική, περιβαλλοντική, δημογραφική– οι οποίες ωστόσο μπορούν να λειτουργήσουν ως αντίστοιχες ευκαιρίες για αφύπνιση της Ευρώπης – επικαλέστηκε μάλιστα την ελληνική λέξη «κρίνω» για να επισημάνει τις θετικές πτυχές μιας κρίσης.

Ο ίδιος στάθηκε επίσης στη σημασία της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία «δεν είναι εχθρός αλλά ο καλύτερος σύμμαχος της βιομηχανίας», όπως ανέφερε.

Ιωάννης Χατζηθεοδοσίου, πρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών

«Η Ελλάδα είναι κάθε άλλο παρά θωρακισμένη μπροστά στη διεθνή αβεβαιότητα που προκαλεί ο εμπορικός πόλεμος, παρά την πρόοδο που έχει επιτύχει. Η χώρα παραμένει σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από εισαγωγές και οι ευρωπαϊκοί πόροι δεν κατάφεραν να φτάσουν στο μεγαλύτερο και πιο κρίσιμο κομμάτι της επιχειρηματικότητας. Η ανάπτυξη δεν έχει φτάσει μέχρι τώρα στην πραγματική οικονομία. Η ακρίβεια ροκανίζει την αγοραστική δύναμη του Έλληνα καταναλωτή και αυξάνει τα λειτουργικά κόστη των επιχειρήσεων», ανέφερε μεταξύ άλλων ο πρόεδρος του

Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών **Ιωάννης Χατζηθεοδοσίου** κατά την επίσημη έναρξη του συνεδρίου.

Ο ίδιος έθεσε ζήτημα για τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην ελληνική οικονομία, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Φαίνεται πως στόχος είναι να μεγαλώσουν ακόμα περισσότερο οι μεγάλες και να μικρύνουν ακόμα περισσότερο οι μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και ρευστότητα, ούτε ουσιαστικά περιθώρια διαπραγμάτευσης απέναντι στους μεγάλους».

«Αριθμώντας πάνω από 150.000 ενεργά μέλη, γιορτάζουμε φέτος 100 χρόνια ζωής, ένας αιώνας στήριξης των επιχειρηματιών της καινοτομίας και της προόδου», σημείωσε ο κ. Χατζηθεοδοσίου, στέλλοντας το ακόλουθο μήνυμα στις ευρωπαϊκές ηγεσίες: «Ακούστε τις αγωνίες των Ευρωπαίων, την πολιτών και των επιχειρήσεων. Όστε να γίνει η Ευρώπη και πάλι η Ευρώπη των λαών».

Μιλώντας ευρύτερα για τα χαρακτηριστικά του κλάδου, ο κ. Χατζηθεοδοσίου παρατήρησε ότι το μικρό μέγεθος δεν είναι απαραίτητα κάτι κακό, σημειώνοντας μάλιστα ότι η εισαγωγή της τεχνητής νοημοσύνης μετριάξει τα δυνητικά μειονεκτήματα του μικρού μεγέθους στην επιχειρηματικότητα. Παράλληλα, στάθηκε στους κινδύνους τους οποίους ο ίδιος διέγινωσε στις περιόδους των κρίσεων, υπό την έννοια ότι όσο πιο ευάλωτες τόσο πιο εκτεθειμένες είναι οι ΜμΕ σε εξαγορές σε βάρος τους.

Σταύρος Παπασταύρου, υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Μέσα στο τρέχον διεθνές περιβάλλον της αβεβαιότητας και του επανακαθορισμού των διακρατικών σχέσεων, η Ελλάδα δεν έχει παρά να αξιοποιήσει τον φυσικό της πλούτο, δηλαδή τον ήλιο, τον άνεμο και τη γεωπολιτική της θέση. Στην παρατήρηση αυτή προέβη ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας **Σταύρος Παπασταύρου**, ο οποίος παρέθεσε στοιχεία τα οποία κατέδειξαν: μείωση της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής κατά 91% από το υψηλότερο του 2005, υπερδιπλασιασμό της παραγωγής ΑΠΕ από το 2018 και υπερδιπλασιασμό των επενδύσεων στις υποδομές μεταξύ 2019 και 2024. Ο κ. Παπασταύρου επεσήμανε ότι η Ελλάδα αποτελεί σήμερα ενεργειακό κόμβο ο οποίος ανακατευθύνει το περισσότερο φυσικό αέριο στο εξωτερικό. Στάθηκε δε στην αξία των ηλεκτρικών διασυνδέσεων. «Οι ΜμΕ βρίσκονται στον πυρήνα της ιδεολογίας της Νέας Δημοκρατίας», διεμήνυσε ο κ. Παπασταύρου στην εισαγωγή της ομιλίας του.

Alasdair Ross, συντάκτης προβλέψεων της ετήσιας έκδοσης του *The Economist* “The World Ahead 2025”.

Σε αντίθεση με τις ΗΠΑ, οι οποίες για την ώρα είναι αντιμέτωπες με μια μικρή τεχνική ύφεση, η Ευρώπη θα αναπτυχθεί με τουλάχιστον 1% φέτος, ρυθμός ανάπτυξης τον οποίο η Ελλάδα θα υπερβεί ακόμα μία φορά, γεγονός που καταδεικνύει τη θετική επίδοση της οικονομίας της. Στην παρατήρηση αυτή προέβη ο συντάκτης προβλέψεων της ετήσιας έκδοσης του περιοδικού *The Economist* “The World ahead 2025” και πρόεδρος του συνεδρίου **Alasdair Ross**. Αναφερόμενος στο διεθνές περιβάλλον και συγκεκριμένα τον Ντόναλντ Τραμπ, έκανε λόγο για έναν εκκεντρικό πρόεδρο των ΗΠΑ, ο οποίος μιλάει περισσότερο ως ανταγωνιστής ή αντίπαλος παρά ως φίλος της Ευρώπης, όπως είπε. Ο Alasdair Ross αναφέρθηκε επίσης στον κομβικό ρόλο των ΜμΕ για τη λειτουργία της διεθνούς οικονομίας.

Laurence Auer, πρέσβειρα της Γαλλίας στην Ελλάδα

Τον θετικό αντίκτυπο της στρατηγικής εταιρικής σχέσης Ελλάδας-Γαλλίας και στον τομέα των ΜμΕ επεσήμανε η πρέσβειρα της Γαλλίας στην Ελλάδα **Laurence Auer**, τονίζοντας ότι στο πλαίσιο των ελληνογαλλικών συμφωνιών προμηθειών έχει συμφωνηθεί η συμμετοχή και ελληνικών επιχειρήσεων, κατά 10-25%, στα αντίστοιχα προγράμματα - μίλησε για 100 ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ήδη συμβάλει σε αντίστοιχα project. Στην εισαγωγή της τοποθέτησής της, για να καταδείξει τη σημασία του κλάδου στην Ελλάδα, η κ. Auer υπογράμμισε ότι με βάση τις στατιστικές, η ελληνική οικονομία στηρίζεται περισσότερο από κάθε άλλη ευρωπαϊκή οικονομία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Michael Mainelli, πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου, τ. λόρδος δήμαρχος του Σίτι του Λονδίνου, Ηνωμένο Βασίλειο

Δεν υπάρχουν λεφτόδεντρα για τις ΜμΕ, οι οποίες θα πρέπει να επικεντρωθούν περισσότερο στα ίδια τα προϊόντα τους, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου

του Λονδίνου και τ. λόρδο δήμαρχο του Σίτι του Λονδίνου **Michael Mainelli**. Όσο για τις κυβερνήσεις, δεν έχουν παρά να κάνουν τη δουλειά τους σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγεία και το περιβάλλον, διαμορφώνοντας ένα πλαίσιο το οποίο με τη σειρά του θα ωφελήσει και τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων, επεσήμανε μεταξύ άλλων ο κ. Mainelli.

Massimo Dal Checco, αντιπρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Μιλάνου, της Monza, της Brianza και του Lodi

Στην ψηφιοποίηση, ως τομέα στον οποίο επενδύει σημαντικά η Ιταλία, καθώς αποτελεί βασικό στοιχείο της ανταγωνιστικότητας για τις ιταλικές επιχειρήσεις, στάθηκε ο αντιπρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Μιλάνου, της Monza, της Brianza και του Lodi **Massimo Dal Checco**. Ο ίδιος στάθηκε στην παράδοση της Ευρώπης στον κλάδο των ΜμΕ, με την επισήμανση ότι σε μεγάλο βαθμό είναι και οικογενειακές επιχειρήσεις.

Νίκος Ανδρουλάκης, πρόεδρος, ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης

«Από τα 7 δισ. ευρώ των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, σχεδόν τα μισά (3,3 δισ.) πήγαν σε μόλις 38 επιχειρήσεις. Ουσιαστικά, η μεγάλη πλειονότητα των ΜμΕ αποκλείεται από ένα τόσο σημαντικό εργαλείο χρηματοδότησης. Αυτή η πραγματικότητα δεν είναι τυχαία. Είναι αποτέλεσμα πολιτικών που επιβραβεύουν τη συγκέντρωση, την ισχύ και την κερδοσκοπία, και απαξιώνουν την καθημερινή προσπάθεια του μικρού επιχειρηματία, του αυτοαπασχολούμενου, του μαγαζάτορα, του επαγγελματία της διπλανής πόρτας», ανέφερε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής **Νίκος Ανδρουλάκης**, ο οποίος κατέθεσε δέσμη 9 προτάσεων για τις ΜμΕ.

«Όταν ακούγεται από κυβερνητικά χείλη ότι "ο μεγάλος αριθμός μικρών επιχειρήσεων είναι πρόβλημα", εμείς απαντάμε ότι το πρόβλημα είναι η έλλειψη πολιτικής βούλησης για να στηριχθούν ουσιαστικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις», σημείωσε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, προσθέτοντας:

«Οι πολυεθνικές στη χώρας μας λειτουργούν χωρίς έλεγχο και χωρίς όρια. Τα ίδια προϊόντα πωλούνται στην Ελλάδα σε διπλάσιες και τριπλάσιες τιμές, σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Αυτή την ασυδοσία πρέπει να σταματήσουμε. Με αποφασιστικό και θεσμικό τρόπο. Προς αυτή την κατεύθυνση αναλαμβάνουμε πρωτοβουλία για να καταθέσουμε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ελέγχου των ενδοομιλικών συναλλαγών, που θα χτυπά τη ρίζα της κερδοσκοπίας και της φοροαποφυγής. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας άφησε στο απυρόβλητο τις πολυεθνικές, έβαλε όμως στο στόχαστρο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο οριζόντιος κεφαλικός φόρος είναι "χάδι" για τους μεγάλους φοροφυγάδες και βάρος για τους πιο ευάλωτους ελεύθερους επαγγελματίες».

Άδωνις Γεωργιάδης, υπουργός Υγείας

Η Ελλάδα είναι σήμερα μια από τις πιο προχωρημένες χώρες στην ΕΕ στην ψηφιοποίηση της υγείας, τόνισε ο υπουργός Υγείας **Άδωνις Γεωργιάδης**, φέρνοντας ως παραδείγματα την ηλεκτρονική συνταγογράφηση, την εφαρμογή MyHealth κ.ά. Ανέφερε ότι μέχρι το τέλος του έτους θα έχει εισαχθεί το σύστημα ηλεκτρονικής ιχνηλάτησης ασθενών σε όλα τα νοσοκομεία. Τόνισε ότι όλα αυτά έχουν μεγάλη οικονομική επίδραση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον έλεγχο των δαπανών υγείας. Αναφέρθηκε επίσης στο υπό ανάπτυξη εργοστάσιο τεχνητής νοημοσύνης Pharos. Τέλος, τόνισε ότι υπάρχουν πλέον πολλά εργαλεία ψηφιοποίησης που μπορούν να διευκολύνουν τις ΜμΕ, ότι οι ΜμΕ μόνο με την αξιοποίηση τέτοιων εργαλείων θα μπορέσουν να γίνουν ανταγωνιστικές και ότι στη διαδικασία αυτήν τα επιμελητήρια θα πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλίες.

Βασίλης Σπανάκης, υφυπουργός Εσωτερικών

Στον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάδειξη και επίλυση των προβλημάτων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων εστίασε, μεταξύ άλλων, ο υφυπουργός Εσωτερικών **Βασίλης Σπανάκης**. Επεσήμανε ότι η ενημέρωση των ΜμΕ όσον αφορά τα αναπτυξιακά προγράμματα είναι χαμηλή και ότι σε αυτό πρέπει να βοηθήσει η τοπική αυτοδιοίκηση. Τόνισε ότι βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης είναι η μείωση της φορολογίας. Αναφέρθηκε στον νέο κώδικα τοπικής αυτοδιοίκησης που ετοιμάζει η κυβέρνηση, για τον οποίο είπε ότι θα μειώσει τη γραφειοκρατία προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και των πολιτών. Τέλος, επεσήμανε ότι τα έργα που υλοποιούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και αγορών.

Θανάσης Κοντογεώργης, υφυπουργός στον Πρωθυπουργό

«Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν είναι απλώς αριθμοί σε στατιστικούς πίνακες. Είναι ο παλμός των τοπικών κοινωνιών, η κινητήρια δύναμη που συγκρατεί τις περιφέρειες και μπορεί να τις μετατρέψει σε δυναμικούς πόλους ανάπτυξης», παρατήρησε ο υφυπουργός στον Πρωθυπουργό **Θανάσης Κοντογεώργης**, προσθέτοντας: «κάθε μικρή βιοτεχνία στη Θεσσαλία, κάθε οικογενειακή επιχείρηση στην Κρήτη, κάθε καινοτόμος startup στη Μακεδονία, συμβάλλει στην οικοδόμηση της ανταγωνιστικότητας της περιφέρειάς της. Αυτές οι επιχειρήσεις βιώνουν τις ανάγκες της τοπικής αγοράς, αξιοποιούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής, και δημιουργούν εκείνες τις εξειδικευμένες αλυσίδες αξίας που καθιστούν κάθε περιφέρεια μοναδική και ανταγωνιστική. Πέρα από την οικονομική διάσταση, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι φορείς κοινωνικής συνοχής. Προσφέρουν εργασία στους συντοπίτες τους, στηρίζουν τοπικούς προμηθευτές, συμμετέχουν στην κοινοτική ζωή. Είναι αυτές που κρατούν ζωντανούς τους παραδοσιακούς οικισμούς, που δίνουν λόγο ύπαρξης στις μικρές πόλεις και τα χωριά μας. Το οικοσύστημα που δημιουργούν οι ΜμΕ δεν είναι μόνο πηγή εισοδήματος – είναι πηγή κοινωνικών δεσμών και πολιτισμικής συνέχειας».

«Το ότι είσαι μικρός δεν σημαίνει ότι πρέπει να παραμείνεις μικρός», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Κοντογεώργης, ο οποίος μεταξύ άλλων ανέδειξε ως στόχο της κυβέρνησης «να καταστεί εφικτό όσοι πολίτες κατοικούν στην περιφέρεια, ιδίως σε απομακρυσμένα μέρη, να μπορούν να παραμείνουν και να δημιουργήσουν στον τόπο τους – εφόσον το επιθυμούν». Υποστήριξε επίσης ότι η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελεί κεντρικό στοιχείο της αναπτυξιακής πολιτικής της κυβέρνησης, «διαθέτοντας σημαντικούς πόρους για την ενίσχυση τους, μέσω από το ΕΣΠΑ 2021-2027, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, αλλά και χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως το ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ που περιλαμβάνει ταμείο δανείων με επιδότηση επιτοκίου, ταμείο εγγυοδοσίας και για πρώτη φορά ταμείο μικροπιστώσεων».

Άννα Καραμανλή, υφυπουργός Τουρισμού

«Η Ελλάδα έχει μπροστά της μια μοναδική ευκαιρία. Να μετατρέψει την ισχυρή τουριστική της ταυτότητα σε μοχλό ποιοτικής και βιώσιμης ανάπτυξης. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις είναι οι βασικοί φορείς αυτού του μετασχηματισμού», διεμήνυσε η υφυπουργός Τουρισμού **Άννα Καραμανλή**, συμπληρώνοντας: «Με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, θεσμικά εργαλεία, τεχνολογική καινοτομία και επενδυτική κινητοποίηση μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι ο τουρισμός θα συνεχίσει να αποτελεί θεμέλιο προόδου για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τις τοπικές κοινωνίες, την οικονομία και τελικά τον κάθε πολίτη».

Όπως είπε η κ. Καραμανλή, «πίσω από κάθε τουριστική εμπειρία που προσφέρει η χώρα μας, εκατοντάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό, ώστε να

προσφέρουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, και αυτό ισχύει είτε πρόκειται για μικρά οικογενειακά ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια είτε για επιχειρήσεις εμπορίου, εστίασης και μεταφορών».

Σημειώνοντας ότι στόχος της κυβέρνησης είναι η περαιτέρω διεύρυνση της τουριστικής περιόδου και η διάχυση των επισκεπτών σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, μεταξύ άλλων επεσήμανε: «Ενισχύουμε τις ειδικές μορφές τουρισμού όπως είναι ο γαστρονομικός, ο καταδυτικός, ο τουρισμός ευεξία και υγείας και ο οινοτουρισμός, που βασίζονται στην τοπική επιχειρηματικότητα και ενισχύουν την πολυμορφία των προορισμών. Ενδυναμώνουμε επίσης ψηφιακά τις ειδικές μορφές τουρισμού και αναβαθμίζουμε την επίσημη τουριστική πύλη της χώρας, το Visit Greece με εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης».

Ζωή Κωνσταντοπούλου, πρόεδρος, Πλεύση Ελευθερίας

Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και οι αυτοαπασχολούμενοι στοχοποιήθηκαν, τόνισε η πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας **Ζωή Κωνσταντοπούλου**. Άσκησε κριτική στους «επιτήδειους πολιτικούς που, αφού καταχρέωσαν τα κόμματά τους και τη χώρα, στέλνουν τώρα τον λογαριασμό στους πολίτες και αποκαλούν κλέφτες τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες», όπως είπε χαρακτηριστικά. Μίλησε για την ανάγκη μιας εντελώς διαφορετικής θεώρησης του φορολογικού συστήματος. Παρέθεσε σειρά προτάσεων της Πλεύσης Ελευθερίας για τα προβλήματα που απασχολούν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως: κατάργηση τεκμηρίων, επανεξέταση, μείωση ή κατάργηση του ΦΠΑ στα είδη πρώτης ανάγκης, πλήρη απαλλαγή ευάλωτων ομάδων από τον ΦΠΑ, επαναφορά μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για ακριτικές περιοχές, επιστροφή από τις τράπεζες στην κοινωνία των χρημάτων των ανακεφαλαιοποιήσεων, διαγραφή ανυπαίτιων χρεών της περιόδου της κρίσης και της πανδημίας, επιδότηση ενοικίου και άτοκα δάνεια για νέους επιχειρηματίες καθώς και κατάργηση προσαυξήσεων και ΦΠΑ στις δικηγορικές και νομικές υπηρεσίες.

Στέφανος Κασσελάκης, πρόεδρος του Κινήματος Δημοκρατίας

Το κράτος πρέπει να παρέχει υγεία, παιδεία, ασφάλεια και την υποδομή που χρειάζεται για να αποδώσουν οι δημιουργικές δυνάμεις της χώρας, τόνισε ο πρόεδρος του Κινήματος Δημοκρατίας **Στέφανος Κασσελάκης**. Επεσήμανε ότι η αναπτυξιακή επίδοση της χώρας υπολείπεται εκείνης άλλων χωρών της νοτιοανατολικής Ευρώπης, άσκησε κριτική στην πολιτική των υψηλών πλεονασμάτων και ανέφερε ότι οι Έλληνες έχουν τις χαμηλότερες αποταμιεύσεις στην Ευρώπη. Παρέθεσε σειρά προτάσεων του κόμματός του, όπως: κατάργηση προκαταβολής φόρου, μείωση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από 22% στο 17% για το 98% των επιχειρήσεων με παράλληλη αύξηση φόρου στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις από 22% στο 24%, νέα φορολογική κλίμακα φυσικών προσώπων και ατομικών επιχειρήσεων, αφορολόγητο για όλους στα 10.000 ευρώ, μείωση φόρου ενοικίων από 15% στο 5% για έσοδα έως 12.000 ευρώ τον χρόνο, μείωση εισφορών εργοδότη και εργαζόμενου κατά 4,5% την επόμενη τριετία, ΦΠΑ 0-5% σε τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης καθώς και στην κατασκευή κατοικιών στο πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής, μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ στα ακριτικά νησιά, προοδευτικό τέλος 1-7% στα υπερκέρδη των τραπεζών ανάλογα με τη ρευστότητα που προσφέρουν στην αγορά, αυστηρές ποινές για τις εταιρείες που χειραγωγούν την αγορά κ.ά.

Μανώλης Χριστοδουλάκης, βουλευτής, τομεάρχης περιβάλλοντος, ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ

Τη θέσπιση ειδικών γραμμών χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης, αποκλειστικά για ΜμΕ με έμφαση σε επενδύσεις στην καινοτομία, την ενεργειακή προσαρμογή και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, πρότεινε ο **Μανώλης Χριστοδουλάκης**, βουλευτής και τομεάρχης περιβάλλοντος του ΠΑΣΟΚ- ΚΙΝΑΛ. Ο ίδιος τάχθηκε υπέρ της δημιουργίας

Πράσινου Ταμείου Μικρών Επενδύσεων μέσα από το υφιστάμενο Πράσινο Ταμείο για τη στήριξη μικρών επιχειρήσεων που επενδύουν στην πράσινη μετάβαση. Μίλησε επίσης για την ανάγκη ζετούς απαλλαγής από τον φόρο πραγματοποιούμενων κερδών ως κινήτρου για τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών σχημάτων και την ανάπτυξη αλυσίδων αξίας. Επιπλέον, υποστήριξε την επέκταση προγραμμάτων όπως το Green Export Ready για τη στροφή εξαγωγικών επιχειρήσεων στην πράσινη καινοτομία.

Χάρης Μαμουλάκης, βουλευτής, τομεάρχης οικονομικών και ανάπτυξης, ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία

«Η ενίσχυση των ΜμΕ με στοχευμένες δράσεις, όπως η διευκόλυνση της πρόσβασης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, μπορεί να γίνει πλεονέκτημα της ελληνικής οικονομίας αρκεί να υπάρχει η αντίστοιχη πολιτική βούληση», ανέφερε ο βουλευτής και τομεάρχης οικονομικών και ανάπτυξης του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία **Χάρης Μαμουλάκης**, ο οποίος μίλησε για την ανάγκη παροχής κινήτρων που θα επιτρέψουν στις μικρές επιχειρήσεις να μεγαλώσουν και να αναπτυχθούν. Μεταξύ άλλων, παρατήρησε ότι «η Ελλάδα είναι μια μικρή αγορά, γεγονός που συνεπάγεται ένα δομικό έλλειμμα ανταγωνισμού, το οποίο δημιουργεί συνθήκες συγκεντροποίησης της αγοράς, ένας παράγοντας ο οποίος με τη σειρά του πλήττει τα χαμηλά κοινωνικά στρώματα».

Βασιλική Παντελοπούλου, γενική γραμματέας ΕΣΠΑ, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στον σχεδιασμό ΕΣΠΑ 2021-27 έχουν ληφθεί υπ' όψιν οι δυσκολίες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ), τόνισε η γενική γραμματέας ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών **Βασιλική Παντελοπούλου**. Ανέφερε συγκεκριμένα ότι από τα 26,3 δις που διατίθενται από το ΕΣΠΑ για αυτήν την περίοδο τα 4,3 δις πηγαίνουν απευθείας στις ΜμΕ, όπως επίσης και 2,3 δις από τα 3,9 δις του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα». Αναφέρθηκε περαιτέρω στη χρηματοδότηση των ΜμΕ από το Ταμείο Επιχειρηματικότητας, σχολιάζοντας ότι υπάρχει μεγάλη επιτυχία όσον αφορά την απορροφητικότητα και ότι θα ενισχυθεί και με άλλα κονδύλια. Όσον αφορά την κριτική ότι δεν υπάρχει χρηματοδότηση για νέες επιχειρήσεις και για την περιφέρεια, επεσήμανε ότι το 43% των επιχειρήσεων που επιδοτήθηκαν από το Ταμείο Επιχειρηματικότητας επιδοτήθηκαν για πρώτη φορά και ότι μέσω του ΕΣΠΑ διατίθενται 8 δις σε επιχειρήσεις της περιφέρειας. Επίσης έκανε αναφορά στις ενισχύσεις στο πλαίσιο της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης για τις περιοχές της απολιγνιτοποίησης. Τέλος, τόνισε ότι το ΕΣΠΑ βοηθά τις ΜμΕ να αναπτυχθούν, να καινοτομήσουν και να βρουν χρηματοδότηση με ευνοϊκους όρους.

Γιώργος Καββαθάς, πρόεδρος, ΓΣΕΒΕΕ

Στο πρόβλημα της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) εστίασε ο πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ **Γιώργος Καββαθάς**. Ανέφερε ότι, σύμφωνα με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, πρόσβαση σε τραπεζική χρηματοδότηση έχουν μόνο 65.000 επιχειρήσεις σε σύνολο 700.000 επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων, δηλαδή, μόνο το 6%. Επεσήμανε ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν είναι αξιόχρεες σύμφωνα με τα τραπεζικά κριτήρια και ότι η ΓΣΕΒΕΕ έχει προτείνει από το 2007 την ίδρυση τράπεζας ειδικού σκοπού για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Μίλησε επίσης για ανυπέρβλητα προβλήματα όσον αφορά την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων στην περιφέρεια. Επεσήμανε ότι χωρίς πόρους οι ΜμΕ στην εποχή της ψηφιοποίησης και της πράσινης μετάβασης θα εξαφανιστούν. Τέλος, τόνισε ότι το πρόβλημα είναι η έλλειψη οικονομικής δημοκρατίας, σημειώνοντας ότι στα κέντρα λήψης αποφάσεων ο γνώμονας είναι τα συμφέροντα των μεγάλων επιχειρήσεων, που αποτελούν μόνο το 0,1% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα και το 0,2% στην Ευρώπη.

Peter Sanfey, αναπληρωτής διευθυντής, country economics, EBRD

Η εντολή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) για νέες επενδύσεις στην Ελλάδα λήγει στο τέλος του 2025, όποτε όσοι θέλουν να συν-επενδύσουν με την EBRD στην Ελλάδα θα πρέπει να βιαστούν, τόνισε ο κ αναπληρωτής διευθυντής, country economics της EBRD **Peter Sanfey**. Ανέφερε ότι η πράσινη μετάβαση, η περιφερειακή ανάπτυξη και η συμπερίληψη είναι προτεραιότητες για την EBRD. Έδωσε έμφαση στις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχει η EBRD, σημειώνοντας ότι από το 2018 έχουν υπάρξει πάνω από 250 σχετικά projects, καλύπτοντας το κόστος έως και 100%, από τα οποία έχουν επωφεληθεί πολλές ελληνικές επιχειρήσεις, με μεγάλο αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και τα κέρδη.

Παύλος Γερουλάνος, βουλευτής και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

Εδώ και αρκετά χρόνια υπάρχει ένας πόλεμος κατά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ), οι οποίες κατηγορούνται ότι φοροδιαφεύγουν και ότι δεν είναι ανταγωνιστικές, επεσήμανε ο βουλευτής και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής **Παύλος Γερουλάνος**. Απαντώντας σε αυτές τις κατηγορίες, τόνισε ότι η ελληνική επιχειρηματικότητα αφορούσε πάντα κυρίως μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, ότι μόνο στην Ελλάδα ο κόσμος αγωνιά πώς θα πληρώσει τους φόρους του και ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις απολαμβάνουν προνομίων που δεν υπάρχουν για τις ΜμΕ. Σχολίασε ότι είναι ευθύνη του κράτους να καταπολεμήσει τη φοροδιαφυγή με συγκεκριμένα εργαλεία. Σχολίασε επίσης ότι οι 5 μεγαλύτερες εταιρείες στον κόσμο ξεκίνησαν σε ιδιωτικά γκαράζ. Ο κ. Γερουλάνος τόνισε ότι οι προσπάθειες για συγκέντρωση παραγωγής στην Ελλάδα δεν έχουν φέρει τίποτα καλύτερο συγκριτικά με τις ΜμΕ. Ανέφερε επίσης ότι οι ΜμΕ έδειξαν καταπληκτική αντοχή στην κρίση και την πανδημία και πως είναι απαραίτητα τα περιφερειακά χρηματοδοτικά εργαλεία για τις επιχειρήσεις της επαρχίας.

Δημήτρης Σκάλκος, γενικός γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Εξωστρέφειας, Υπουργείο Εξωτερικών

«Σε ό,τι αφορά στην παγκόσμια οικονομία παρατηρούμε τη ραγδαία αποδιάρθρωση του διεθνούς οικονομικού συστήματος», σημείωσε ο γενικός γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Εξωστρέφειας του Υπουργείου Εξωτερικών **Δημήτρης Σκάλκος**. Η ευρωπαϊκή οικονομία χάνει τη μάχη της ανταγωνιστικότητας απέναντι στις ΗΠΑ και την Κίνα κυρίως γιατί επενδύει λιγότερο στην καινοτομία, ανέφερε, υπογραμμίζοντας ότι οι Εκθέσεις του Ενρίκο Λέτα και του Μάριο Ντράγκι πρέπει να λειτουργήσουν ως πυξίδα προσανατολισμού για την ΕΕ. Μιλώντας για την ενίσχυση των ΜμΕ, ανέφερε την ανάγκη για απλοποίηση και ενιαιοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου εντός του οποίου δραστηριοποιούνται οι ευρωπαϊκές ΜμΕ που δυσκολεύονται να συμμορφωθούν με το πλέγμα των νέων κανονισμών, προτύπων και πιστοποιήσεων, ότι το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ΜμΕ είναι αποτρεπτικό για την ανάληψη επιχειρηματικών σχεδίων scaling-up με αποτέλεσμα να εγκλωβίζονται στην λεγόμενη «παγίδα της μικρής επιχείρησης», την ανάγκη ενίσχυσης της χρηματοδότησης, την αναγκαιότητα της συμμετοχής των ΜμΕ σε τομείς που δεν έχουν σήμερα πρόσβαση, όπως επίσης και την ενίσχυση της καινοτομίας.

Martin Bijsterbosch, επικεφαλής της αποστολής στην Ελλάδα, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι όντως η ραχοκοκκαλιά αλλά και η δύναμη της ελληνικής οικονομίας, επεσήμανε από το βήμα του συνεδρίου ο επικεφαλής της αποστολής για την Ελλάδα της ΕΚΤ **Martin Bijsterbosch**, ο οποίος μίλησε για την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας, που αντιμετωπίζει τις προκλήσεις κάνοντας σημαντικές δομικές αλλαγές, όπως

ανέφερε. Η χρηματοδότηση των τραπεζών προς τις ΜμΕ είναι ακριβή – παντού όχι μόνο στην Ελλάδα, σημείωσε, διότι αφενός οι ΜμΕ είναι πιο ευάλωτες στις οικονομικές διακυμάνσεις, αφετέρου δεν υπάρχουν εχέγγυα, γεγονός που ανεβάζει τα επιτόκια καθιστώντας πιο αβέβαιο τον δανεισμό. Ο ίδιος τόνισε τη σημασία της συνέχισης των μεταρρυθμίσεων –όχι μόνο στο τραπεζικό σύστημα– και μίλησε επίσης για επιλογές πέραν του τραπεζικού δανεισμού, όπως το crowdfunding, τα venture capital αλλά και τα προγράμματα στήριξης. Κλείνοντας, ο κ. Bijsterbosch αναφέρθηκε μεταξύ άλλων και στη συμβολή του χρηματοοικονομικού εγγραμματισμού αναφορικά με τη λήψη ορθών και συνεκτικών οικονομικών αποφάσεων.

Γιάννης Μανιάτης, ευρωβουλευτής, αντιπρόεδρος των Ευρωπαϊκών Σοσιαλιστών, αρμόδιος για τις διεθνείς σχέσεις, την άμυνα και την ενεργειακή ασφάλεια, πρώην υπουργός

Βρισκόμαστε πια σε παγκόσμιο εμπορικό πόλεμο και άρα δεν έχουμε χρόνο ως Ευρώπη και ως Ελλάδα να περιμένουμε, σύμφωνα τον ευρωβουλευτή και αντιπρόεδρο των Ευρωπαϊκών Σοσιαλιστών **Γιάννη Μανιάτη**, ο οποίος σημείωσε ότι απαιτούνται πλέον άλματα ουσίας και πρέπει να σκεφτούμε «έξω από το κουτί», καθώς τα εργαλεία που είχαμε μέχρι τώρα είναι πλέον παντελώς ακατάλληλα. Εξήρε τον ρόλο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς «όλες οι οικονομίες του κόσμου στηρίζονται σε αυτές», διευκρινίζοντας πως αυτά που αντιμετωπίζουν οι ΜμΕ στην Ελλάδα τα αντιμετωπίζει και όλη η Ευρώπη. Αναφερόμενος στο πρόσφατο μπλακ άουτ της Ιβηρικής, ανέφερε ότι ήταν συνέπεια αύλλυπτων λαθών των τελευταίων ετών και αναμενόμενο. Είναι πολύ πιθανό να συμβεί και σε άλλα κράτη μέλη, γιατί οι κυβερνήσεις έδωσαν έμφαση μόνο στην κινητροδότηση φωτοβολταϊκών και αιολικών και ουσιαστικά εγκατέλειψαν την αναβάθμιση και επέκταση των δικτύων ξεχνώντας ότι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χωρίς αποθήκευση και μπαταρίες είναι μάταιη, σημείωσε μεταξύ άλλων ο κ. Μανιάτης.

Νικόλας Φαραντούρης, ευρωβουλευτής, καθηγητής της ευρωπαϊκής έδρας Jean Monnet,

Πανεπιστήμιο Πειραιώς, μέλος ΔΣ, The Spinelli Group

«Αν δεν πιστεύεις στη μικρομεσαία επιχείρηση, δεν θα τη στηρίξεις», υπογράμμισε κατά την παρέμβασή του ο ευρωβουλευτής, καθηγητής της ευρωπαϊκής έδρας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Πειραιώς και μέλος ΔΣ του The Spinelli Group **Νικόλας Φαραντούρης**. Αναφερόμενος στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, σημείωσε ότι η ΕΕ πιστεύει περισσότερο στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα από ό,τι πολλές κυβερνήσεις και κράτη μέλη, καθώς βάσει υπολογισμών έχει εξασφαλίσει πάνω από 200 δις για κάθε είδους σχετική δράση. Ως προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, υποστήριξε ότι και αυτό πιστεύει περισσότερο στις ΜμΕ, διότι στις περισσότερες χώρες της ΕΕ η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα χαρακτηρίζεται από εξωστρέφεια και δυναμισμό. «Τα χρήματα είναι σημαντικά, αλλά δεν αρκούν», πρόσθεσε, εξηγώντας ότι αν οι ΜμΕ έχουν να αντιπαλέψουν συν τοις άλλοις και ένα περιβάλλον αθέμιτου ανταγωνισμού και στρεβλώσεων στην αγορά, απλούστατα δεν θα μπορέσουν να ακμάσουν. «Δυστυχώς στη χώρα μας, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι οι στρεβλώσεις και η καρτελοποίηση της αγοράς», ανέφερε μεταξύ άλλων ο κ. Φαραντούρης.

Σωκράτης Φάμελλος, πρόεδρος, ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία

Οι δυσκολίες που βιώνουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αποτέλεσμα της πολιτικής που εφαρμόζει η κυβέρνηση, τόνισε ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΑ **Σωκράτης Φάμελλος**, και πρόσθεσε ότι «η κυβέρνηση υλοποιεί ένα σχέδιο συρρίκνωσης και αφανισμού των ΜμΕ». Σχολίασε ότι τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, ο υψηλότερος του μ.ο. της Ε.Ε. συντελεστής ΦΠΑ και τα υπερκέρδη των ολιγοπωλίων είναι επιλογές της κυβέρνησης και

ότι οι επιλογές αυτές στεγνώνουν την αγορά. Ανέφερε ότι από τα 6,5 δις του υπερπλεονάσματος η κυβέρνηση επέστρεψε στην οικονομία μόλις 0,6 δις. Σημείωσε ότι η κυβέρνηση ψηφιοποιεί τη γραφειοκρατία και αυξάνει την ταλαιπωρία των επιχειρήσεων και τόνισε ότι τα χρήματα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πηγαίνουν σε λίγους και ότι υπάρχει διαπλοκή στις χρηματοδοτήσεις. Όσον αφορά τις προτάσεις του κόμματός του, έδωσε έμφαση, μεταξύ άλλων, στην ανάγκη τιμαριθμοποίησης της φορολογικής κλίμακας, μείωσης του ΦΠΑ καθώς και του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, μακροχρόνιας ρύθμισης οφειλών με κούρεμα των προσαυξήσεων, προστασίας της πρώτης κατοικίας, ίδρυσης νέου εθνικού ταμείου ανάκαμψης και δημιουργίας δημόσιου δωρεάν πάροχου τιμολόγησης.

Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος, γενικός γραμματέας πληροφοριακών συστημάτων και ψηφιακής διακυβέρνησης, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός φέρνει μεγάλα οφέλη για την κοινωνία, τόνισε ο γενικός γραμματέας πληροφοριακών συστημάτων και ψηφιακής διακυβέρνησης **Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος** και επεσήμανε ότι το δημόσιο κατάφερε στο πεδίο αυτό να προηγηθεί του ιδιωτικού τομέα, φέρνοντας ως παράδειγμα το gov.gr. Αναφέρθηκε στη σημασία της διαλειτουργικότητας, που έφερε εξοικονόμηση χρόνου και για το κράτος και για τον πολίτη, όπως είπε. Εξήγησε ότι αυτό έδωσε τη δυνατότητα να βελτιωθούν τα μητρώα του δημοσίου, κάτι που αποτέλεσε τη βάση για τον προσωπικό αριθμό, η εφαρμογή του οποίου θα ξεκινήσει αυτές τις ημέρες. Τόνισε ότι οι πρόοδοι στην ψηφιοποίηση του δημοσίου μεταλαμπαδεύτηκαν και στον ιδιωτικό τομέα, φέρνοντας ως παράδειγμα το “Know Your Business”. Ο γενικός γραμματέας είπε επίσης ότι το εργοστάσιο τεχνητής νοημοσύνης Pharos θα προσφέρει στις ΜμΕ σημαντικούς υπολογιστικούς πόρους με ελάχιστο κόστος. Τέλος, αναφέρθηκε σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ μέσω του οποίου τα επιμελητήρια μπορούν να εκπαιδεύουν τα μέλη τους σε προχωρημένες λύσεις πληροφορικής.

Μιχάλης Κατρίνης, βουλευτής, ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

Η συζήτηση για τη σύνδεση της τεχνολογικής προόδου με τη δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη και με μια εθνική στρατηγική για την ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στην ψηφιακή εποχή ίσως είναι η πιο σημαντική της εποχής μας, τόνισε ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής **Μιχάλης Κατρίνης**. Μίλησε για κίνδυνο ψηφιακού αποκλεισμού για όσους δεν διαθέτουν τις σχετικές δεξιότητες καθώς και για τη δημιουργία νέων μονοπωλίων γνώσης και ισχύος. Μίλησε επίσης για ανάγκη εθνικού σχεδίου ψηφιακού εγγραμματισμού και ψηφιακής αναβάθμισης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ). Σημείωσε ότι η τελευταία σχετική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επισημαίνει σοβαρή υστέρηση της χώρας μας σε κρίσιμους τομείς ψηφιακής πολιτικής. Ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι η κάλυψη από οπτικές ίνες είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη, η ποιότητα των δικτύων 5G υστερεί, το ποσοστό ειδικών στην πληροφορική είναι μικρό καθώς και ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν σε χαμηλό ποσοστό την ψηφιακή τεχνολογία. Αυτό μπορεί να αλλάξει μόνο με εθνικό σχέδιο, τόνισε, με ενεργό συμμετοχή των ίδιων των επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.

Itai Green, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος, Innovate Israel

Η κρίση είναι ευκαιρία, τόνισε ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος του Innovate Israel **Itai Green**, και έφερε ως παράδειγμα μεγάλες εταιρείες που ιδρύθηκαν την περίοδο της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008. Επεσήμανε ότι η τεχνολογία στην εποχή μας φέρνει ραγδαίες αλλαγές και η τεχνητή νοημοσύνη έχει τεράστιο αντίκτυπο σε όλους τους κλάδους της οικονομίας. Αναφέρθηκε στις αλλαγές που φέρνει η AI στην αγορά εργασίας και στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που δίνει η καινοτομία στις επιχειρήσεις. Έδωσε έμφαση στις έννοιες της εσωτερικής και εξωτερικής καινοτομίας και κλείνοντας αναφέρθηκε στο «οικοσύστημα» των startups στο Ισραήλ.

Δημήτρης Πτωχός, περιφερειάρχης Πελοποννήσου

Οι περιφέρειες μπορούν να βοηθήσουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μμε) σε τρία επίπεδα, επεσήμανε ο ο περιφερειάρχης Πελοποννήσου **Δημήτρης Πτωχός**: α) ενίσχυση των κινήτρων για Μμε, συμπληρωματικά προς τα σχετικά κυβερνητικά μέτρα, β) ίδρυση δομών όπως είναι τα κέντρα επιχειρηματικότητας, σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια ή άλλους φορείς, και γ) παροχή του κατάλληλου υπόβαθρου στις Μμε, όπως χωροταξικά σχέδια, έργα υποδομής, ψηφιοποίηση, απλοποίηση διαδικασιών κ.ά. Αναφέρθηκε επίσης στην ανάγκη συνεργειών ώστε να αναδειχθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιφέρειας.

Χριστόδουλος Τοψίδης, περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης

Σε τρεις άξονες συνεργασίας των περιφερειών με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μμε) εστίασε ο περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης **Χριστόδουλος Τοψίδης**: α) υποστήριξη με χρηματοδοτικά εργαλεία, ενίσχυση επιχειρηματικού περιβάλλοντος, παροχή κινήτρων σε νέους αυτοαπασχολούμενους, β) εξωστρέφεια, που περιλαμβάνει και την αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, και γ) εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση του στελεχικού δυναμικού. Αναφέρθηκε στην αξιοποίηση διαφόρων πόρων και εργαλείων από την τοπική αυτοδιοίκηση για την υποστήριξη των Μμε καθώς και στη σημασία της διασύνδεσης με τους Έλληνες της διασποράς, μεταξύ άλλων για την εισαγωγή τεχνογνωσίας.